

HAJNAL

Újévi evolúció

szöveg: Horváth Júlia Borbála, fotó: Sebestyén László

A dicséret nehéz mesterség. Ritkán hallani olyat, hogy valami szép és jó volt, vagy ha igen, egy gonosz kis szócska, a de mérgezi a lelkesedést. Újév hajnala különösen kényes időszak, mert a babona szerint, ahogyan kezdődik az év, ugyanúgy folytatódik. Az eseményeket legalábbis idegeskedés előzi meg: hol, kivel és hogyan töltődjek az év legtutibb éjszakája, egyben kezdődjek a legelső. Egyesek – lesz, ami lesz –, nekiindulnak az utcának, tehetősebb népek színházban, vendéglőben, wellnessben ejtőznek át az óból az újba, másokra munka közben, szinte észrevétlenül virrad az újrakezés hajnala. A gondos szervezés ellenére mindig akad rossz ómen; egy, csak egy legény boldog felhőtlenül.

Metsző szél borzolja a kedvet, tizennégyről tizenötre virrad. Figyelmeztetés nélkül, hirtelen támadott a fagy, előtte tavaszias karácsonyfák énekeltek a nyitva felejtett ablakokban. Szilveszter éjszakára azonban bekeményített az idő, prêmes sapka, sál asszisztál a túléléshez, kelendő kellék utcán át a paprikás forralt bor. „Megadja a színét, kóstolja meg...” – kelleti terméket a szabadtéri árus, amúgy legényesen, ingujjban állja a mínuszokat. Átmenő forgalomra számított, s úgy is lett: a népek szívesebben maradtak otthon, vagy amint lehetett, iszkoltak fedett helyre. „Nem érdemes reggelig nyitva tartani, odahaza vár a láb- és lélekmelegítő, na, meg az asszony is már nagyon...” Azzal fáradtan lehúzza a redőnyt, elsején délelőtt bontás, előtte söpörni rontás, a szerencsének is meg kell adni az esélyt, hogy kiszemelje áldozatát.

A jó nevű vendéglőben már a búcsúzkodásnál tartanak. Illendően megvárták a röpkére sikerült Himnuszot és a tombolai fődíjat, a pirosra roppantott malacot. Szerencsére a szomszéd asztaltársaság nyerte el, így nincs szükség logisztikust hívni a hasznosításhoz. „Annál már csak egy élő dísznő lett volna rosszabb...” sóhajt az asztal- és családfő. Egész este szeretne volna elkapni a híres emberek pillantását, de azok láthatatlan burokkal vonták körbe magukat. Legalábbis az utolsó fél óráig, amikor Híresnének táncolni akadt kedve, s annak Híres egyáltalában nem örült. De az csak a kisebbik baj lett volna, viszont felesége egy vadidegen, klikken kívüli férfival kívánt parkettre vonulni. „Szabad?” – lendült ellentámadásba Híres, és válaszképpen szintén egy vad, és idegen nőt próbált táncba vinni, ami persze a Híresnének nem tetszett: „Nem érdekel, hogy mindenki bennünket néz...” – szólalt meg két teljes üveg pezsgő az ő hangján, és ezután kezdődött a heveny csomagolás: „Indulunk, baby!” – zárul a vita, és Híresné epedve néz a lehetőség után. „Otthon számolunk!” – sziszegi, és a társaság közeli tagjai sokat adnának a rövid bepillantásért; hát még a távolabbiak...

A pincérek gyorsreagálású leszedésbe kezdenek, pohár koccan tányérral, saftos zsírt húzva a rúzsfoltt mellé. „Tavaly verekedés is volt...” – emlékezik Feri, ő a legtapasztaltabb, nemhiába választották teremfőnöknek, és meséli tovább a részleteket, nem mellőzve a pontos tulajdonneveket. „Na, elég a pletykálgodásból, Ferenc, kasszát kérek, minél hamarabb!” – a főnökszszony szétcsap közöttük. „Reggelihez terítetek, a perui csoport korán szeretne enni!” A fiúk szót fogadnak, a lányok megigazít-

ják sminkjüket, és nyájasan a pénztárgéphez kísérik a vendéget; sose lehet tudni... Résre nyílik a kapu, mire betör a makacs zord front, alacsonyan szállnak a számlák és az étlapok. „C'est la vie...” A dizőz fejébe húzott kalappal távozik, őt sem szabad fölismerni, mert hogy néz az ki, hogy finandális okokból ez estén is szórakoztatnia kell, nem pedig beülhetni a díszpályába, s kényesen kritizálgatni a műsort. Ahelyett marokra kapja a gitártokot, a másik kezében két állvánnyal egyensúlyoz a tizenéves, közepesen karbantartott automobil irányába.

Sokat szenvedett füllel érzékeli, hogy az idej, az újramezdések, ámde fenntartható fogadalmak éjszakája: „Híznom kell!” „Abbahagyom a nyelvtanulást!” „Minden pénzemet szórakozásra költöm!” „Nem köszönök többé a szomszédnak!” „Jól érzem magam!” És hasonló lázadó gondolatok, melyeket földi halandó sanyarúságba sanyodott életében alig is képes felfogni. A Bundás család is túl van a nehezén, éppen vendégségből hazafelé tartanak, vacogva kászálódnak ki az autóból, amikor Bundásné bosszankodva észleli, hogy elfelejtette visszahúzni a cserecipőt. A telefon után nyúl: „Csókollak drága Mimim, nálatok hagytam a csizmámat...”

„Ne aggódj, kedvesem, megőrizzük, amíg legközelebb jöttök...”

„Féltem, hogy már lefeküdtetek aludni...” „Attól ne tarts, éppen ordítózunk egymással, ki hol takarítson...”

Röviden elköszönnek, húsz perc körözés után parkolóhely is kerül, Bundásné első újévi megpróbáltatása tülltalpú topánban tükörjégen tipegni.

„Segíts már!” – reccsen az urára, akinek tüdőtágulása és szívzsugorodása révén elég a maga baja, és szuszogva igyekszik használható levegőhöz jutni. Bundásné elterül a földön, belemerül a puha szeméthalmazba; szakadt trombitadudák között mocskos nejlonzacskók ölelik körül a testét, a hajába elázott konfetti keveredik; végül megdicsőülve felül, a feje fölött kipattan egy megkésett szilveszteri tűzijáték.

Magányos lánycsoport a kapualjból szemlélődik, alaposan befészkeltek magukat, ha a fene fenét eszik, sem mozdulnak. Ráérősen rágyújt az egyik, füstölög magában a másik: „Nem tetszem az exemnek...” A többiek meredten néznek az arcába, mi nem tetszhet rajta: csillogó, puha haj, lágyan ívelt száj és hosszított pillák, találgatják, milyen lehet az a válogatós ex, majd összeállnak egy csoportképre, és kórusban ordítják: „So-ha nem te-szünk újévi fogadalmat, azért sem!” Miután egyetlen lehetőség marad, haladni a régi úton, és új pasi után nézni. Odébb akadna jelentkező, modern fiúcsoport az utolsókat robbantja, de roppant elfoglaltak, egész éjjel hajkurászták a sztorit: „Szedd a lábadd, öregfater!” Mellette kutya úr elszabadul, tudja, a nehéz kezdet után előbb-utóbb felderül az ég; „Gyepmester vagy házmester, ez itt a kérdés”.

Hatkor megérkeznek a nehézségek, belerottyantanak a mámorba: „Itt vagyunk, vagyogunk, ránk lehet számítani, bármikor is”. A műszaki vezérgazgató-helyettes személyesen kiáll a fagyos hajnalba, és a korai derengéssel bevilágítja tájékoztatja a nagyérdemű híradósokat: „Társaságunk megkezdte a közterületek tisztítását, száz

köbméter szemétre számítunk.” Pusztázó zámorban tárt kapukkal várják a sittes autókat; ha esik, ha fúj, a szeméttől meg kell szabadulni. Számos forduló után a kocsik visszatérnek a belvárosba, a főnök teázási engedélyt ad. Sofőr apuka online kapcsolatot tart fenn elsőszilveszterező gyermekével, ez volt az elengedési feltétel, a szájber köldökszínór: „Töltöd van?” Ördögien gyors pötyögtetés után érkezik válasz: „Minden oké papa, zúzmará nőtt a szemöldökökre, ugye nem bánod, ha még beugrunk a meibe melegedni?”

„Ritka a keleti szél...” – mormolja a plakátember, és összehúzza magát a papundekli alatt. Lötyög a teste benne, a vállá kissé megrogyott tőle. Este nyolckor öltözött be, aznap negyedszer; tizenhat órára bérelt őt a körúti gyros-sütő. „Napi ezeröt-száz, plusz étkezés, ünnepnapokon a duplájá. A főnök rendes...” Épp a portája előtt ácsorog, az ő hazájában már vagy hét órája elkongatták az éjfél, ugyanúgy, mint más napokon. Behívja a plakátembert, vizsgálgatja, kell-e neki legközelebb is ez az arc; fiatal, teherbíró, és állandóan mosolyog.

„Hodj ment üzlet?”

„Rengetegen voltak, és nagyon sokat ittunk!” A körülállók bólogatnak, irigykednek, ők egész éjjel bent strázsáltak a zsírzsagban. A plakátember szélesre húzza száját, és mesél:

„Eljöttek a barátok, nagyanyám is, két hónapja nem járt az utcán, hozott pálinkát. Én még ennyi jókívánságot nem kaptam, életem legjobb szilvesztere volt!”

Hanyagok zsebre gyűri a gázsiját, sietve búcsúzik, és félreeső vigyorral belegázol a boldog újba. ●